

Väljaandja:	Ülemnõukogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2027
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2030
Avaldamismärge:	RT I, 22.02.2023, 4

Soodustingimustel vanaduspensionide seadus

Vastu võetud 14.05.1992
[RT 1992, 21, 292](#)
 jõustumine 01.07.1992

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
16.06.1993	RT I 1993, 40, 596	01.07.1993
23.03.1994	RT I 1994, 24, 398	01.04.1994
27.06.1994	RT I 1994, 51, 856	01.07.1994
15.11.1994	RT I 1994, 83, 1450	01.01.1995
28.06.1995	RT I 1995, 61, 1027	01.09.1995
06.12.1995	RT I 1995, 95, 1631	01.01.1996
20.03.1996	RT I 1996, 22, 437	01.04.1996
21.11.1996	RT I 1996, 86, 1539	01.01.1997
05.11.1997	RT I 1997, 81, 1366	01.11.1997
11.02.1998	RT I 1998, 17, 266	01.03.1998
25.11.1998	RT I 1998, 107, 1767	01.01.1999
15.03.2000	RT I 2000, 25, 147	01.04.2000
05.12.2001	RT I 2001, 100, 648	01.01.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
15.06.2005	RT I 2005, 38, 295	01.01.2006
07.04.2010	RT I 2010, 18, 97	16.05.2010
06.06.2012	RT I, 02.07.2012, 2	01.01.2013
01.06.2016	RT I, 22.06.2016, 1	01.01.2018
08.02.2023	RT I, 22.02.2023, 1	01.01.2024, osaliselt 04.03.2023, 01.01.2027 ja 01.01.2031

Soodustingimustel vanaduspensionile kohaldatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[[RT I, 22.06.2016, 1](#)- jõust. 01.01.2018]

§ 1. Õigus saada soodustingimustel vanaduspension on:

[[RT I 2000, 25, 147](#)- jõust. 01.04.2000]

1) isikul, kes on töötanud tervist eriti kahjustavatel ja eriti raskete töötingimustega töödel [Eesti Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatav](#) tootmisalade, tööde, kutsealade ja ametikohtade nimekirja nr. 1 (edaspidi *nimekiri nr 1*) järgi ning kellel on vähemalt 20-aastane pensionistaaz, millest vähemalt 10 aastat on töötatud nendel töödel; [[RT I 2005, 38, 295](#)- jõust. 01.01.2006]

Käesolevas punktis nimetatud isikul on õigus pensionile 10 aastat enne riikliku pensionikindlustuse seaduse § 7 lõike 7 alusel kehtestatud vanusesse jõudmist.

[[RT I, 22.02.2023, 1](#)- jõust. 01.01.2027]

2) isikul, kes on töötanud muudel tervist kahjustavatel ja raskete töötingimustega töödel Eesti Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatava tootmisalade, tööde, kutsealade ja ametikohtade nimekirja nr 2 (edaspidi *nimekiri nr 2*) järgi ning kellel on vähemalt 25-aastane pensionistaaz, millest vähemalt 12 aastat ja kuus kuud on töötatud nendel töödel.

[[RT I 2005, 38, 295](#)- jõust. 01.01.2006]

Käesolevas punktis nimetatud isikul on õigus pensionile viis aastat enne riikliku pensionikindlustuse seaduse § 7 lõike 7 alusel kehtestatud vanusesse jõudmist.
[RT I, 22.02.2023, 1- jõust. 01.01.2027]

Käesoleva paragrahvi punkti 2 alusel sooduspensionile õigust andva töötamise hulka arvatakse ka töötamine punktis 1 nimetatud tootmisaladel, töödel, kutsealadel ja ametikohtadel.

3) [kehtetu - RT I 2000, 25, 147- jõust. 01.04.2000]

4) [kehtetu - RT I 2000, 25, 147- jõust. 01.04.2000]

Käesolevas paragrahvis ettenähtud tingimustel määratakse pension isikutele, kellel on vähemalt 15-aastane Eestis omandatud pensionistaaž.
[RT I 2001, 100, 648- jõust. 01.01.2002]

Soodustingimustel vanaduspensionile õigust andva staaži hulka ei arvata käesolevas paragrahvis nimetatud töödel osalise tööajaga töötamise aega.
[RT I 1994, 83, 1450- jõust. 01.01.1995]

§ 1¹. Pensionistaaž tehakse kindlaks riikliku pensionikindlustuse seaduse ja okupatsioonirežiimide poolt represseritud isiku seaduse alusel.
[RT I 2005, 38, 295- jõust. 01.01.2006]

Käesoleva seaduse §-s 1 nimetatud töödel täistööajaga töötatud aega (edaspidi *soodusstaaž*) arvestatakse tööperioodide summana.
[RT I 2000, 25, 147- jõust. 01.04.2000]

§ 1². Soodustingimustel vanaduspensionile õigust andva staaži hulka arvatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse §-s 1 nimetatud tootmisalal, tööl, kutsealal või ametikohal töötamise aeg.

[RT I, 22.02.2023, 1- jõust. 04.03.2023]

§ 1³. Soodustingimustel vanaduspensionile õigust andva staaži kindlaksmääramisel lähtutakse ümardamata staažist.
[RT I 2000, 25, 147- jõust. 01.04.2000; senine paragrahvi number 1² loetakse numbriks 1³ [RT I, 22.02.2023, 1]]

§ 2. Isikud, kellel on õigus soodustingimustel vanaduspensionile, võivad pensioni taotleda mis tahes ajal pärast pensioniõiguse tekkimist ning olenemata viimasest töökohast. Soodustingimustel vanaduspension määratakse pensioni taotlemise päevast, kuid mitte varem kui pensionile õiguse tekkimise päevast. Pension määratakse pensionile õigust andvasse vanusesse jõudmise päevast, kui pensionitaotlus on esitatud kolme kuu jooksul, arvates sellesse vanusesse jõudmise päevast. Soodustingimustel vanaduspension määratakse eluajaks. Soodustingimustel vanaduspensioni saajal, kel on õigus pensionile riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, on õigus taotleda nimetatud seaduse alusel pensioni määramist mis tahes ajal pärast pensioni saamise õiguse tekkimist.
[RT I 2000, 25, 147- jõust. 01.04.2000]

§ 3. Soodustingimustel vanaduspension arvutatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse § 11 alusel. Isikule, kellel on õigus saada soodustingimustel vanaduspensioni käesoleva seaduse § 1 punkti 1 alusel, arvestatakse käesoleva paragrahvi esimeses lõigus sätestatud alusel arvutatud pensionile juurde 3,1 protsenti aastahindest iga nimekirjas nr 1 olevatel töödel töötatud aasta eest ning allmaatöödel töötanud isikule sellele lisaks 21,9 protsenti aastahindest iga allmaatöödel töötatud aasta eest.
[RT I 2005, 38, 295- jõust. 01.01.2006]

§ 3¹. Soodustingimustel vanaduspensionile arvutatakse juurde riikliku pensionikindlustuse seaduse § 24 lõikes 1¹ sätestatud pensionilisa samas seaduses sätestatud korra kohaselt.
[RT I, 02.07.2012, 2- jõust. 01.01.2013]

§ 4. Soodustingimustel vanaduspensioni määratakse ja makstakse pärast sellele pensionile õigust andvatel tootmisaladel, töödel, kutsealadel ja ametikohtadel töötamise lõpetamist. Sellele tööle tagasipöördumisel sooduspensioni maksmine peatatakse. Isikule, kes jätkab töötamist töödel, mis ei anna käesoleva seaduse alusel õigust pensionile, samuti isikule, kes on jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanusesse ning jätkab töötamist käesoleva seaduse alusel pensionile õigust andvatel töödel, makstakse soodustingimustel vanaduspensioni täies suuruses.
[RT I 2010, 18, 97- jõust. 16.05.2010]

§ 4¹. Soodustingimustel vanaduspensioni pärast selle pensioni määramist omandatud soodusstaaži alusel ei suurendata.

[RT I 2000, 25, 147- jõust. 01.04.2000]

§ 4². Isikule, kellele oli määratud või kellele määratakse soodustingimustel vanaduspension algtähtajaga enne 2000. aasta 1. aprilli, arvutatakse pension ümber ning kui ümberarvutatud pension osutub väiksemaks makstud pensionist, jätkatakse pensioni maksmist endises suuruses kuni määratud tähtajani.

[RT I 2000, 25, 147- jõust. 01.04.2000]

Pensionäridele, kellele soodustingimustel vanaduspension oli määratud ajavahemikus 1992. aasta 1. juulist kuni 1994. aasta 31. detsembrini ja kellele ei ole õigust saada soodustingimustel vanaduspensionile käesoleva seaduse § 1 punktides 1 ja 2 sätestatud alustel, rakendatakse pensionide arvutamisel riikliku pensionikindlustuse seaduse § 11 sätteid. Kui ümberarvutatud pension osutub väiksemaks makstud pensionist, jätkatakse pensioni maksmist endises suuruses kuni määratud tähtajani.

[RT I 2001, 100, 648- jõust. 01.01.2002]

Naisel on kuni 2015. aastani õigus nimekirja nr 1 järgi soodustingimustel vanaduspensionile vähemalt järgmise pensionistaaži olemasolul:

Aasta	Pensionistaaž (aastat)	Sellest nimekirja nr 1 järgi (aastat)
Kuni 31. dets. 2006	15	7,5
2007	16	8
2008	16	8
2009	17	8,5
2010	17	8,5
2011	18	9
2012	18	9
2013	19	9,5
2014	19	9,5

[RT I 2005, 38, 295- jõust. 01.01.2006]

Naisel on kuni 2015. aastani õigus nimekirja nr 2 järgi soodustingimustel vanaduspensionile vähemalt järgmise pensionistaaži olemasolul:

Aasta	Pensionistaaž (aastat)	Sellest nimekirja nr 2 järgi (aastat)
Kuni 31. dets. 2006	20	10
2007	21	10,5
2008	21	10,5
2009	22	11
2010	22	11
2011	23	11,5
2012	23	11,5
2013	24	12
2014	24	12

Naisel, kellel on 2007. aasta 1. jaanuariks soodustingimustel vanaduspensionile saamiseks nõutud pensionistaaž, tekib õigus soodustingimustel vanaduspensionile kuni 2006. aasta 31. detsembrini kehtinud pensionistaaži nõuete alusel.

[RT I 2005, 38, 295- jõust. 01.01.2006]

§ 5. [Kehtetu -RT I, 22.02.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

§ 6. [Kehtetu -RT I, 22.02.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

§ 7. Soodustingimustel vanaduspensionile õigust andva staaži arvestamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 1 nimetatud isikutele arvestatakse soodustingimustel vanaduspensionile õigust andvat staaži kuni 2030. aasta 31. detsembrini. Alates 2031. aasta 1. jaanuarist ei arvata käesoleva seaduse §-s 1 nimetatud tootmisalal, tööl, kutsealal või ametikohal töötamist soodustingimustel vanaduspensionile õigust andva staaži hulka.

(2) Käesoleva seaduse §-s 1 nimetatud isikutele, kes töötavad all- ja pealmaa mäetöödel põlevkivi kaevandamise, töötlemise või rikastamise alal, arvestatakse soodustingimustel vanaduspensionile õigust andvat staaži kuni 2049. aasta 31. detsembrini. Alates 2050. aasta 1. jaanuarist ei arvata all- ja pealmaa mäetöödel

põlevkivi kaevandamise, töötlemise või rikastamise alal töötamist soodustingimustel vanaduspensionile õigust andva staaži hulka.
[RT I, 22.02.2023, 1- jõust. 01.01.2024]